

DERİDEN OLUŞMUŞ KILSIZ ORGANLAR

- **TIRNAK**
- **TORI – TORUS**
- **MAHMUZ VE KESTANE**
- **BOYNUZ**

ORGANUM DIGITALE - TIRNAK

Parmakların son phalanx'ını örten deri, özel bir biçimde gelişerek parmak ucu organı, geniş anlamı ile tırnak yani organum digitale'yi oluşturur.

İnsan – unguis

Canis – unguicula

Eq. ve Ru. – ungula

CAPSULA UNGULAE

Paries unguiae

Margo coranarius

Margo solaris

Pila unguiae

Facies interna

Sulcus coronarius - Lamellae epidermales

Facies externa

Glaser –Düz, parlak bir cila gibi paries unguiae'yi örterek kuruyup çatlamasını önler.

Solea unguiae

Margo parietalis

Margo centralis

crus solea lateralis et medialis

Corpus soleae

Zona alba = Linea alba

Pulvinus unguiae

Cuneus corneus

Crus cunei laterale et mediale

Apex cunei, Basis cunei

Sulcus paracunealis lateralis et medialis

Sulcus cunealis centralis

Spina cunei

Torus corneus

CORIUM UNGULAE

Derinin corium (dermis) katmanının tırnak üzerindeki devamıdır. Phalanx distalis'in periosteum'una yapışmıştır. Kan damarları ve sinirden zengindir.

Beş bölüme ayrılır;

Limbus (Corium limitans)

Corona (Corium coronarium)

Paries (Corium parietale)
lamella coriales

Solea (Corium solare)

papilla coriales
corpus soleae
crus soleae laterale et mediale

Corium pulvinale
corium cuneale, corium toricum

Eq.'de tela subcutanea tori, tela subcutanea cunei

Apex

Basis

Crura cunei – Crus cunei laterale et mediale

Apex cunei

Sulcus cunealis centralis

Sulcus paracunealis lateralis et medialis

Cartilago Ungulae:

Ayağın esnek yardımcı organlarından biridir. Equidae'de phalanx distalis'in processus palmaris et plantaris'ine oturmuş sağlı sollu kıvrık, yassı, eşkenar dörtgen biçimindeki kıkırdaksal oluşumdur. Tela subcutanea tori'yi her iki yandan sarmış, dış yüzü corium ve corium parietale tarafından sarılmıştır. Proximal kenarı capsula unguis'ini aşarak phalanx media'ya doğru uzanır. Elle yoklandığında deri altında hissedilir.

Tori

Ayağı desteklemeye yarayan özel deri organlarıdır. Üzeri kılsız, kalın epidermis ile kaplıdır. Bu bölgede subcutis kalınlaşıp yağ dokusu ile desteklenmiştir.

Carnivora'da =   Torus digitalis
                                 Torus metacarpeus et metatarsus
                                 Torus carpeus

Atta Mahmuz ve Kestane

Kestane (torus carpeus, torus tarseus): Eq. de carpus'un proximal'inde caudomedial , tarsus düzeyinde ise yine caudomedial konumlu epidermoidal oluşum.

Mahmuz (Calcar metacapeum et metatarseum) : Eq.de regio metacarpophalangea'nın palmar'ında, regio metatarsophalangea'nın plantar'ında yer alan epidermoidal oluşum.

Cornu, Boynuz

Radix cornus,
Corpus cornus
Apex cornus

Os frontale'nin proc.cornualis'ini kaplayan epidermoidal oluşumdur. Hayvanın koruma organıdır. Şekli ve yapısı ırk ve türe göre değişir.

Boynuzların üzerinde ilk üç yaşta bir ve ondan sonraki yaşta birer boynuzdan halka şekillenir. Bu halkaların sayısı ilk halka üç sayılmak üzere hayvanın yaşını gösterir.

Ruminantia'da, regio cornualis'te, nervus trigeminus'un nervus maxillaris'inin nervus zygomaticus'undan ayrılan ramus zygomaticotemporalis'in boynuz'a giden kolu nervus cornualis'in anestezisi yapılarak boynuz amputasyonu gerçekleştirilebilir.